

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9878/2022
29.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа Александар Јоковић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., које заступа Филип Домазет, адвокат из ..., ради утврђења и исплате по тужби и чинидбе и пребијања потраживања по противтужби, одлучујући о ревизији туженог ББ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3566/21 од 03.03.2022. године, у седници одржаној дана 29.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог ББ из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3566/21 од 03.03.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3566/21 од 03.03.2022. године, донетом након закључења расправе одржане у другостепеном поступку, првим ставом изреке укинута је пресуда Основног суда у Алексинцу П 1091/20 од 23.09.2021. године. Другим ставом изреке утврђено је право својине тужиље по основу стицања у браку са уделом од 52/100 идеалних делова на породичној стамбеној згради број .. саграђеној на кп.бр. ..., уписаној као приватна својина тужене ВВ из ... у листу непокретности .. КО ..., што су тужени дужни трпети да ова пресуда служи за упис код Службе за катастар непокретности, као и на надограђеном делу наведеног објекта – спрату изграђеном без одобрења за градњу, што су тужени дужни да трпе, док је тужбени захтев за утврђење права својине и на помоћној згради број .. саграђеној на истој парцели одбијен као неоснован. Трећим ставом изреке обавезан је тужени ББ да на име накнаде противвредности у стицању по основу брачне тековине на објекту спратности ПО+ПР+2+ПК изграђеном на кп.бр. .. КО ... на локацији ..., тужиљи исплати динарску противвредност износа од 64.819 евра, обрачунату по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате. Четвртим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев за обавезивање туженог ББ да на име тужиљиног удела од 79,42% по основу стицања у брачној заједници тужиљи исплати вредност набројаних покретних ствари –

путничка и теретна моторна возила и машине, у износима означеним у истом ставу. Петим ставом изреке обавезана је тужила да туженима преда у сусвојину и судржавину 48% приземног и спратног дела објекта број .. саграђеног на кп.бр. .. КО ..., на локацији ..., док је за већи удео до тражене $\frac{1}{2}$ идеалног дела ове непокретности, као и за $\frac{1}{2}$ летње кухиње са подрумом противтужбени захтев одбијен као неоснован. Шестим ставом изреке одбијен је као неоснован компензациони приговор туженог ББ којим је тражено да се потраживање тужиле досуђено трећим ставом изреке компензује са доспелим и исплаћеним ратама кредита према уговору о кредиту број ... од 02.10.2006. године и према уговору о кредиту број ... од 14.09.2005. године, чији ће тачан износ бити обрачунат након вештачења. Седмим ставом изреке одбијен је као неоснован компензациони приговор туженог да се потраживање досуђено тужилу четвртим ставом изреке пребије са његовим потраживањем на име коришћења наведених непокретности током период од 25.02.2011. године до 24.02.2021. године у износу од по 23.500,00 динара месечно са законском затезном каматом од 05. у месецу за претходни месец, све до исплате потраживања. Осмим ставом изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужени ББ је благовремено изјавио ревизију сходно члану 403. став 3, побијајући исту због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. ств 2. тачка 12. ЗПП и због погрешне примене материјалног права.

Тужила је доставила одговор на ревизију туженог.

Испитујући правилност побијане пресуде применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама), Врховни суд је одлучио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Приликом доношења оспорене пресуде одредбе Закона о парничном поступку примењене су правилно, одлука је образложена у складу са чланом 356. став 5. ЗПП и за заузето становиште дата је потпуна правна аргументација сагласна са утврђеним чињеничним стањем, тако да разлоге другостепеног суда Врховни суд у целисти прихвата.

Према чињеничном стању утврђеном на расправи одржаној у другостепеном поступку, брак тужиле и туженог закључен 1990. године правоснажно је разведен 2008. године, када је крајем новембра месеца престала и заједница живота. Радећи као професор у основној и средњој школи, за време трајања брака тужила је према резултатима економско-финансијског вештачења остварила приход од 2.962.691,39 динара, док је тужени у периоду од 1990. године до 1997. године био запослен у Предузећу „ГГ“ из ..., а 1997. године је основао самосталну трговинску радњу ДД. Тужени је из радног односа током заједнице живота у браку остварио приход од 711.738,17 динара. Налазом вештака актуара допринос парничних странака током 18 година стицања предметних добара сопственим радом, утврђен је у износу од 52,25% на страни тужиле и 47,75% на страни туженог.

Током брака тужила и тужени су стекли породичну кућу са плацем кп.бр. .. КО ..., у којој су живели и која је у том периоду више пута реновирана и надограђена,

купили су кп.бр. .. КО ...- њиву 4. класе површине 10,40 ари, пословни простор саграђен на кп.бр. .. на локацији ... бр. .. у коме је пословала СТР „ДД“ и аутомобил марке „VW PASAT“ регистарске ознаке Осим наведене имовине супружници су стекли и бројне покретне ствари које нису предмет ревизијског разматрања.

За обезбеђење средстава за реконструкцију пословног објекта и за потребе пословања своје фирме тужени је дана 14.09.2005. године подигао кредит од 50.000 евра и дана 02.10.2006. године кредит од 75.000 евра. Као средство обезбеђења наведеног потраживања Wolks Банка је на пословном простору конституисала хипотеку, која је по раскиду уговора о кредиту услед неизмиривања обавеза корисника кредита у извршном поступку продата трећем лицу.

Грађевинским вештачењем вредност пословног простора утврђена је у висини од 18.837.976,64 динара, вредност стамбеног објекта у висини од 5.224.512,85 динара, а саобраћајним вештачењем утврђена је вредност покретних ствари – путничких и теретних возила и разних машина.

По делимичном укидању претходно донете пресуде Основног суда у Алексинцу П 803/14 од 21.02.2020. године, тужилца је прецизирала свој захтев поднеском од 22.02.2021. године, а тужени је поднеском од 24.02.2021. године истакао компензациони приговор на име једне половине износа рата кредита плаћених до престанка заједнице живота у браку и на име 48% износа закупнине од по 23.500,00 динара месечно на име искључивог коришћења стамбеног објекта од стране тужилце у периоду од 25.02.2011. године до 24.02.2021. године, са законском затезном каматом од доспелости појединачних износа, па до исплате.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања другостепени суд је оценио да су спорне непокретности стечене радом тужилце и туженог током трајања брака, па је на основу резултата вештачења сувласнички удео тужилце на стамбеној згради и на надограђеном спрату утврдио у обиму од 52/100 идеалних делова, те је обавезао туженог, као сувласника са 48/100 идеалних делова и његову мајку тужену ВВ, као катастарског власника, да трпе упис тужилцеиног власничког удела у утврђеном обиму (тужена ВВ је у катастру непокретности укњижена као власница на основу уговора о поклону закљученог са туженим, као поклонодавцем, који правни посао је правоснажном пресудом Основног суда у Алексинцу П 7737/13 од 11.02.2014. године оглашен ништавим). Тужеников компензациони приговор другостепени суд је оценио као неоснован, јер у делу који се односи на плаћене рате кредита, противно члану 228. у вези са чланом 231. ЗПП, тужени није приложио и предложио доказе неопходне за провођење предложеног финансијског вештачења, а за пребијање потраживања истакнутог по основу коришћења туђе ствари, приговор је оцењен као неоснован, јер тужени није доказао да је од тужилце захтевао предају непокретности у супосед.

Противно ревизијским наводима, побијана пресуда је донета уз правилну примену материјалног права.

Чланом 171. став 1. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05 са изменама и допунама), прописано је да је имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку њихова заједничка имовина.

Према члану 176. став 2. Породичног закона, сматра се да је упис извршен на име оба супружника када је извршена на име само једног од њих, осим ако након уписа није закључен писани споразум о деоби заједничке имовине, односно брачни уговор или је о правима супружника на непокретности одлучивао суд.

Чланом 180. став 1. Породичног закона прописано је да ако супружници не могу да се споразумеју о деоби заједничке имовине, деобу врши суд.

Чланом 180. став 2. Породичног закона прописано је да се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки.

Чланом 180. став 3. Породичног закона прописано је да већи удео једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старању о деци, старању о имовини и другим околностима од значаја за одржавање или увећање заједничке имовине.

Доказима предложеним сходно члану 228. ЗПП и изведеним сходно члану 229. став 2. ЗПП другостепени суд је поуздано утврдио да је предметна непокретна имовина стечена радом тужиље и туженог током трајања њихове заједнице живота у браку, што јој даје квалитет заједничке имовине која подлеже режиму установљеном цитираним законским прописима. По утврђењу ништавости уговора о поклону Ов. 12186/13 од 28.05.2013. године, којим је тужени неовлашћено у корист своје мајке, тужене ВВ, располагао заједничком имовином парничних странака, тужени је остао једини уписани титулар права својине на кући стеченој током брака са тужиљом, више пута реновираном и надограђеном.

Законом установљену претпоставку о једнаким сувласничким уделима, тужиља је у сумњу довела предложеним финансијским и актуарским вештачењем, којим доказним средствима прописаним чланом 259. ЗПП је утврђен њен допринос од 52/100 идеалних делова у стицању, а које чињенице се изјављеном ревизијом не доводе у сумњу.

Компензационим приговором истакнутим поднеском од 18.03.2019. године, тужени је тражио пребијање износа досуђеног тужиљи у висини од 64.819 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са $\frac{1}{2}$ износа рата кредита исплаћених до престанка заједнице живота и износа од по 23.500,00 динара месечно на име коришћења од стране тужиље тужеников сувласничког удела на стамбеном објекту који тужиља искључиво има у поседу од иселења туженог крајем новембра 2008. године. Услови за пребијање потраживања, прописани чланом 336. ЗОО, у конкретном случају се нису стекли.

Обим свог потраживања везаног за кредитне рате тужени наведеним поднеском није определио већ је у вези са тим предложио финансијско вештачење, које није било могуће спровести, јер противно својој процесној обавези да сходно члану 228. ЗПП предложи доказе у прилог свог потраживања – писане исправе о обиму кредита и висини отплаћених рата, тужени суду није доставио, због чега је компензациони приговор у том делу правилно одбијен применом члана 231. ЗПП.

У вези са накнадом за коришћење тужениковог својинског удела утврђеног у обиму од 48/100 идеалних делова стамбеног обејекта од стране тужиље, правилан је став другостепеног суда да до подношења противтужбе за успостављање суддржавине пасивност туженог истом не даје право на тражење овог вида правне заштите, а за период после истицања наведеног противтуженог захтева тужилац би до траженог датума 24.02.2021. године имао право на наведено новчано обештећење да није изостала неопходна доказна активност, од које је зависила од стране тужиље оспорена висина потраживања.

На основу изложеног, применом члана 414. ЗПП одлучено је као у првом ставу изреке.

Захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка одбијен је применом члана 154. у вези са чланом 165. став 1. ЗПП, јер састав одговора на ревизију од стране адвоката није нужни трошак.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**